

[koinoniaorthodoxias.org](https://www.koinoniaorthodoxias.org)

Κοινωνία Ορθοδοξίας - Προσοχή στους λογισμούς

Ελευθερία Ντάνη

6–8 Minuten

Θα ασχοληθούμε με μια απάντηση του αββά Βαρσανουφίου.

«Αδελφέ, μη βάλης σεαυτόν διακρίναι τους ερχομένους σοι λογισμούς· και γαρ ουκ έστι του μέτρου σου». Αδελφέ, μην προσπαθείς εσύ να διακρίνεις τους λογισμούς σου, διότι δεν είσαι σε τέτοια μέτρα, που να μπορείς να τους διακρίνεις.

Να, κάτι πάρα πολύ σοβαρό, κάτι πολύ σημαντικό. Δεν ξέρω αν υπάρχει κανένας χριστιανός που δεν πέφτει έξω σ' αυτό το σημείο. Λίγο πολύ όλοι γίνονται σύμβουλοι του εαυτού τους και νομίζουν ότι είναι σε θέση να καταλάβουν τι είναι ο ένας λογισμός, τι είναι ο άλλος, γιατί έρχεται ο ένας λογισμός, γιατί έρχεται

ο άλλος, και διαφεντεύουν, και μόνος κανονίζει ο καθένας τον εαυτό του. Όταν μάλιστα συμβεί να είναι κανείς και λίγο αρρωστημένος τύπος, να έχει μέσα του αρρωστημένες καταστάσεις, οπότε οι λογισμοί είναι ακόμη πιο πολλοί και ακόμη πιο παράξενοι, κάθεται και γίνεται θύμα των λογισμών. «Α, ήρθε αυτός ο λογισμός. Γιατί ήρθε; Να, ζητάει αυτό και θέλει εκείνο». Και τρελαίνεται κανείς. Ενώ είναι απλά τα πράγματα. Μην προσπαθείς να διακρίνεις εσύ τους λογισμούς· μη νομίζεις ότι είσαι σε κατάσταση που έχεις διάκριση και μπορείς επομένως να καταλάβεις τι είναι οι λογισμοί που σου έρχονται.

Προσωπικώς, επανειλημμένως έχω διαπιστώσει –και νομίζω ότι το καταλαβαίνετε κι εσείς αυτό και το δέχεστε– ότι πάρα πολλοί χριστιανοί ταλαιπωρούνται από τους λογισμούς. Και όπου υπάρχουν αρρωστημένες καταστάσεις, τον τρελαίνουν τον άνθρωπο οι λογισμοί. Μπορεί καμιά φορά να έρθουν και καλοί λογισμοί· δεν είναι μόνο οι κακοί λογισμοί. Σε έναν αρρωστημένο τύπο μπορεί, για παράδειγμα, να έρθει λογισμός ότι μπορεί να νηστέψει πολύ. Και τον βάζει λοιπόν να κάνει νηστεία υπερβολική.

Και αυτός, καθώς δεν έχει διάκριση να καταλάβει από πού έρχεται αυτός ο λογισμός, τον πιστεύει και γίνεται θύμα του λογισμού, και νομίζει μάλιστα ότι κάνει και θεάρεστο έργο. Ενώ, και τίποτε άλλο να μη συμβεί –που είναι ενδεχόμενο να βλάψει κανείς την υγεία του– τίποτε άλλο να μη συμβεί, και μόνο που κάνει το χατίρι του λογισμού και διαμέσου του λογισμού πέφτει στα χέρια του διαβόλου, φτάνει αυτό. Και άλλα πράγματα μπορεί να έρθουν ως λογισμός. Καλά πράγματα· δεν παίρνουμε μόνο τα κακά.

Προσοχή λοιπόν στους λογισμούς.

Η προσευχή και οι λογισμοί φόβου και δειλίας

Μάλιστα, στο σημείο αυτό, έχοντας υπ' όψιν τον σημερινό άνθρωπο –καθώς σήμερα οι περισσότεροι των ανθρώπων έχουν και αρρωστημένες καταστάσεις μέσα τους– θα ήθελα να πω να προσέξουμε λίγο και το θέμα της προσευχής. Τονίζουμε ότι γενικά είναι καλύτερα να μη δίνει κανείς καμία σημασία στους λογισμούς. Καμία σημασία. Όποιοι κι αν είναι. Είτε καλοί είναι είτε μη καλοί. Είτε είναι λογισμοί που φέρνουν ταραχή, ανησυχία, τρόμο, είτε είναι

λογισμοί που φέρνουν γλυκύτητες και τέτοια.

Ειδικότερα, όταν έρχονται λογισμοί φόβου, δειλίας, τρόμου, να προσέξει κανείς στο θέμα της προσευχής. Αρχίζοντας κανείς να προσεύχεται, είναι ενδεχόμενο, αν δεν προσευχηθεί σωστά, να κάνει χειρότερα τα πράγματα μέσα του. Και γι' αυτό η συμβουλή θα ήταν ούτε προσευχή να κάνει. Αλλά πρέπει να προσπαθήσω να το εξηγήσω αυτό. Ας πούμε, έχει κανείς τρόπο μέσα του. Αρχίζει να κάνει προσευχή και να λέει: «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με». Όμως, τη λέει την προσευχή κατά έναν τέτοιο τρόπο, σαν να τον κρατάει τον τρόπο, σαν να το κρατάει το βίωμα του τρόμου· μάλιστα, σαν να το βάζει και πιο βαθιά μέσα του το βίωμα αυτό. Δεν ωφελεί έτσι η προσευχή.

Η προσευχή έχει αυτόν τον σκοπό: τελείως να ξεχάσεις αν σε ενοχλεί κάτι ή δεν σε ενοχλεί. Απλώς παίρνεις αφορμή από αυτό και τρέχεις στον Χριστό. Την ώρα λοιπόν που προσεύχεσαι, να αγνοήσεις τον λογισμό· μην έχεις υπ' όψιν σου τον λογισμό, μην πάει το μυαλό σου εκεί. Απλώς παίρνεις αφορμή από τον λογισμό, από τον φόβο, από ό,τι αισθάνεσαι μέσα σου, και

τρέχεις στον Χριστό. Έτσι κάνε προσευχή όσο μπορείς. Αλλιώς, εάν καταλαβαίνεις ότι, καθώς προσεύχεσαι, μάλλον πιο πολύ τρομάζεις, μάλλον πιο πολύ κυριεύεσαι από την κατάστασή σου, σταμάτα να προσεύχεσαι.

Γι' αυτό σ' αυτές τις περιπτώσεις, όταν πρόκειται πιο πολύ για αρρωστημένες καταστάσεις, είναι ανάγκη κανείς να βρει συγκεκριμένο άνθρωπο να του εμπιστευθεί τον εαυτό του και να μη δώσει καμιά σημασία σε όλα αυτά, να τα ξεχάσει τελείως, όσο κι αν τον τραβούν από δω και από κει. Και έτσι οι λογισμοί φεύγουν. Δηλαδή, τις πιο πολλές φορές οι λογισμοί σε αφήνουν, μόλις τους αφήσεις. Ας σου φαίνεται ότι δεν φεύγουν. Κάπου γαντζώθηκαν σ' εσένα και δεν φεύγουν. Κατά κάποιον τρόπο σαν να τους κρατάς εσύ. Όταν λοιπόν τα γαντζάκια αυτά θα τα αφήσεις, όταν θα πάψεις να κρατάς τους λογισμούς, θα φύγουν.

Πώς φεύγουν οι λογισμοί

Όταν δεν έχει πάρει δώσε κανείς με τον διάβολο ή συνέβη κάτι, αλλά αμέσως μετανοεί, τότε διώχνει τον διάβολο, και αυτός δεν μπορεί να κάνει τίποτε στην ψυχή, και επομένως φεύγουν και οι

λογισμοί. Αλλά πρέπει να είσαι ταπεινός, να πιστεύεις στον Χριστό και να τα περιμένεις όλα από τον Χριστό.

Ο άνθρωπος ο υπερήφανος, ο φίλαυτος, αυτός που φοβάται τον θάνατο, που φοβάται μη χάσει τη ζωή, μη χάσει τα καλά της ζωής, είναι υποχείριο του διαβόλου, και τον κάνει ό,τι θέλει. Και έτσι ο διάβολος γαντζώνεται επάνω του, έρχονται έπειτα και οι λογισμοί, και λέει κανείς: «Να, δεν μπορώ να τους διώξω». Δεν είναι ότι δεν μπορείς. Πάρε σωστή στάση, και φεύγουν αυτοί μόνοι τους.

Όταν έχει κανείς πολλά φουσκωμένα μπαλόνια και την κλωστή από κάθε μπαλόνι την κρατάει σφιχτά μέσα στη χούφτα του, μπορεί να φυσάει αέρας, όμως τα μπαλόνια δεν φεύγουν.

Χτυπιούνται μεταξύ τους, αλλά δεν φεύγουν.

Ενώ, λίγο να χαλαρώσει κανείς τη χούφτα του και επομένως να μη σφίγγει τα σχοινάκια, αμέσως θα φύγουν όλα τα μπαλόνια. Αυτό είναι.

Λίγο αν χαλαρώσεις, έφυγαν οι λογισμοί. Όμως, για να χαλαρώσεις, κάπου πρέπει να στηριχθείς, δηλαδή στον Χριστό. Είμαστε όλοι, χωρίς να το

καταλαβαίνουμε, κολλημένοι στη φιλαυτία μας· εκεί είναι γαντζωμένος ο καθένας. Μπορεί να κάνουμε προσευχές στον Χριστό, μπορεί να κάνουμε καλά πράγματα, αλλά όλα είναι, για να υπηρετήσουν τη φιλαυτία. Μόλις όμως το καταλάβει κανείς και τα βάλει με αυτήν και πάει κόντρα και ακριβώς θέλει να πεθάνει η φιλαυτία – αυτό γίνεται, όταν πιστέψεις στον Χριστό και τον ακολουθείς, για να πεθάνεις μαζί του– τότε απαγκιστρώνεται από τη φιλαυτία, οπότε χαλαρώνει η ψυχή, και φεύγουν όλα τα σχοινάκια, φεύγουν όλοι οι λογισμοί.

Από το βιβλίο: π. Συμεών Κραγιοπούλου, “... πάντα συνεργεί εις αγαθόν”, Πανόραμα Θεσσαλονίκης, 2014, σελ. 176.

Προσοχή στους λογισμούς